

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 18C/173/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2112223061
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Zdenka Zamecová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2013:2112223061.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou Zdenkou Zamecovou v právnej veci navrhovateľa: BL Telecom debt, s.r.o., Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 45 535 108, zastúpený: SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 36 862 711, proti odporkyňi: D. O., O.. XX.XX.XXXX, V. T. X/XXXX, Z., o zaplatenie 684,89 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd konanie v časti istiny zastavuje.

Súd návrh v časti príslušenstva k istine zamietá.

Odporkyňi súd náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Dňa 12.11.2012 bol tunajšiemu súdu doručený návrh na vydanie platobného rozkazu, ktorým navrhovateľ žiadal, aby súd zaviazal odporkyňu zaplatiť navrhovateľovi sumu 684,89 € s príslušenstvom.

Návrh odôvodnil tým, že odporkyňa uzavrela s právnym predchodcom navrhovateľa zmluvu, na základe ktorej využíval služby poskytované mu právnym predchodcom navrhovateľa, pričom sa zaviazala za ne platiť riadne a včas poplatky dohodnuté v aktuálnom Cenníku. Povinnosťou odporkyne bolo v prípade nedodržania zmluvných povinností voči právnemu predchodcovi navrhovateľa uhradiť zmluvnú pokutu, ktorej výška bola dohodnutá v Zmluve/Dodatku o pripojení. Účelom dojednania o zmluvnej pokute bolo naplnenie funkcie zmluvnej pokuty ako paušalizovanej náhrady škody na strane právneho predchodcu navrhovateľa, ktorá mu vznikne v dôsledku neplnenia záväzku odporkyne zotrvať počas vymedzenej doby viazanosti v zmluvnom vzťahu s právnym predchodcom navrhovateľa. V uvedenom prípade je odporkyňa sankcionovaná za to, že nespĺnila povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby, v dôsledku čoho musela byť jeho SIM karta vypojená z prevádzky, čím by odporca prostredníctvom platieb za poskytnuté služby po dobu viazanosti postupne splnil svoj záväzok, ktorému zodpovedal protizáväzok právneho predchodcu navrhovateľa zabezpečiť odporcovi mobilný telefón za zľavnenú cenu.

Súd nariadil vo veci pojednávanie, pojednával v neprítomnosti zástupcu navrhovateľa ktorý svoju neprítomnosť písomne ospravedlnil. Účastníci konania boli písomne poučení, že všetky dôkazy a skutočnosti na preukázanie svojich tvrdení musia predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí, pretože na dôkazy a skutočnosti predložené a označené neskôr súd 120 ods. 4 O.s.p).

Odporkyňa uviedla, že dňa 05.02.2013 na základe výzvy navrhovateľa zaplatila istinu vo výške 684,89 €, nakoľko mala obavu, že by v dôsledku nezaplatenia tejto sumy mohla mať nepríjemnosti. Až následne zistila, že nemusela navrhovateľovi uhradiť celú istinu, pretože táto zahrňuje aj zmluvnú pokutu v sume 540,96 €, ktorú si navrhovateľ uplatňuje voči nej na základe neprijateľných podmienok uvedených v uzatvorenej spotrebiteľskej zmluve. Z tohto dôvodu nebola ochotná zaplatiť navrhovateľovi ešte ním požadovaný úrok z omeškania ani trovy konania. Náhradu trov konania si neuplatnila.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov, najmä Dodatkom k zmluve o pripojení, ktorý dodatok nie je datovaný, ani odporkyňou podpísaný, navrhovateľ súdu nepredložil ani zmluvu o pripojení uzatvorenou s odporkyňou. Súdu boli zo strany navrhovateľa predložené iba faktúry na zaplatenie sumy spolu vo výške 684,89 €, v ktorej sume je zahrnutá aj zmluvná pokuta vo výške 540,96 €, ktorá bola odporkyni vyfakturovaná faktúrou č. 7714593796 s dátumom splatnosti 17.05.2010.

Z obsahu spisu súd zistil, že právny predchodca navrhovateľa spoločnosť Slovak Telecom a.s. so sídlom Karadžičova 10, Bratislava ako postupca, postúpil predmetnú pohľadávku na spoločnosť BL Telecom debt s.r.o. so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej dňa 16.12.2011.

V priebehu konania navrhovateľ zobral návrh v časti istiny, t.j. ohľadne sumy 684,89 € späť, v tejto časti žiadal konanie zastaviť, nakoľko odporkyňa túto sumu uhradila dňa 05.02.2013. naďalej sa domáhal zaplatenia úroku z omeškania v sume 170,57 € a náhrady trov konania vo výške 41,- €.

Zmluvné podmienky upravené účastníkmi uzavretou zmluvou (dá sa iba predpokladať, že zmluva uzatvorená bola, navrhovateľ ju nepredložil) ktorá má charakter zmluvy spotrebiteľskej, nemôžu zhoršiť zmluvné postavenie spotrebiteľa nad rámec práv a povinností, ktoré upravuje Občiansky zákonník.

Podľa § 43 ods. 1 zákona č. 610/2003 Z. z., o elektronických komunikáciách, zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Podľa § 43 ods. 2 zákona č. 610/2003 Z. z., o elektronických komunikáciách, podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Podľa § 51 Občianskeho zákonníka účastníci môžu uzavrieť i takú zmluvu, ktorá nie je osobitne upravená; zmluva však nesmie odporovať obsahu alebo účelu tohto zákona.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Podľa § 491 ods. 1 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú najmä zo zmlúv týmto zákonom výslovne upravených; môžu však vznikať aj z iných zmlúv v zákone neupravených (§ 51) a zo zmiešaných zmlúv obsahujúcich prvky rôznych zmlúv.

Podľa § 544 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď

oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. účinného od 1.1.2009 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Z vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu veci vyvodil súd ten právny záver, že návrh o zaplatenie sumy 540,96 € s príslušenstvom ako zmluvnej pokuty je nedôvodný. Účastníci konania platne uzavreli zmluvu, ktorá je svojím charakterom zmluvou spotrebiteľskou a ako taká nesmie obsahovať ustanovenia, ktoré by spôsobovali značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa - tzv. neprijateľné podmienky.

Nesúlad so zákonom však súd videl v dohodnutej zmluvnej pokute. Zmluvná pokuta je stanovená paušálnou sumou a nemení sa v závislosti od dĺžky doby zostávajúcej do skončenia doby viazanosti. Jej suma je rovnaká bez ohľadu na to, či spotrebiteľ nezaplatil mobilnému operátorovi ani jednu platbu za poskytnuté služby, alebo či platil za poskytnuté služby riadne a včas po dobu napr. 23 mesiacov z celkových 24 mesiacov. V jednom i druhom prípade je spotrebiteľ vždy povinný zaplatiť zmluvnú pokutu v plnej výške. Navrhovateľ dobu riadneho platenia za poskytnuté služby pri uplatňovaní nárokov na zaplatenie zmluvných pokút žiadnym spôsobom nezohľadňuje a ani vo svojom návrhu žiadnym spôsobom nezdôvodnil uplatnenie zmluvných pokút, pričom preukázal uzatvorenie len jedného Dodatku k Zmluve o pripojení, v ktorom bola dohodnutá zmluvná pokuta vo výške 540,96 €. Podľa názoru súdu, zmluvná pokuta tak, ako bola medzi účastníkmi dohodnutá, teda bez závislosti jej výšky od doby riadneho a včasného plnenia si povinností odporcu (ako aj každého iného spotrebiteľa), spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, je teda neprijateľnou podmienkou, pričom táto je zo zákona neplatná. Na základe neplatnej zmluvnej podmienky nebolo možné v tejto časti priznať navrhovateľovi plnenie a návrhu vyhovieť.

Pri svojom rozhodovaní súd zohľadnil tiež skutočnosť, že v obdobnom prípade (čo do podmienok uloženia zmluvnej pokuty) rozhodovali už iné súdy, napr. Okresný súd Bardejov v konaní vedenom pod spisovou značkou sp. zn. 4C 163/2011 (kde na samostatné konanie bol vylúčený práve nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty), pričom návrh na zaplatenie zmluvnej pokuty bol zamietnutý. Prvostupňové rozhodnutie bolo následne potvrdené Krajským súdom v Prešove. Krajský súd v Prešove sa vo svojom rozhodnutí zaoberal otázkou, aký dôsledok vyplýva pre navrhovateľa zo skutočnosti, že určitá zmluvná podmienka (v danom prípade dojednanie týkajúce sa zmluvnej pokuty) bola v inom konaní právoplatne vyhlásená za neprijateľnú a bol toho názoru, že ak si dodávateľ používanie problémovej klauzuly neobháji, je povinný bez ďalšieho zdržať sa jej ďalšieho používania vrátane uplatňovania plnení z takejto klauzuly. Takýto zákaz explicitne vyplýva z ustanovenia § 53a Občianskeho zákonníka. Krajský súd pritom odkázal na ďalšie konania, v ktorých bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku, okrem iných konania vedené na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 17C/23/2010 a 17C 112/2010. Súd má za to, že by bolo v príkrom rozpore s princípom právnej istoty, aby súdy v rámci jednej republiky v obdobných veciach (o nárokoch uplatnených na tých istých skutkových základoch) rozhodovali rôzne, a to je ďalší podstatný dôvod, pre ktorý nebolo možné (v zmysle ustanovenia § 53a O.s.p.) návrhu v časti týkajúcej sa zmluvných pokút spolu s príslušenstvom vyhovieť.

Súd poukazuje na to, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok bola navrhovateľovi postúpená pohľadávka voči odporkyni - spočívajúca v nezaplatenej zmluvnej pokute, vyúčtovaná odporkyni

faktúrou. V nej je uvedený jednoznačný dôvod zaplatenia a to zmluvná pokuta, čím je špecifikovaná pohľadávka, ktorá z postupcu na postupníka prešla. Navrhovateľ sa teda na základe zmluvy o postúpení pohľadávok stal vlastníkom tejto pohľadávky okrem iného titulom zmluvnej pokuty a oprávneným na jej uplatňovanie. Nebola naňho postúpená žiadna pohľadávka na náhradu škody a preto v tomto spore navrhovateľ nie je aktívne legitímovaný na podanie návrhu o náhradu škody, predstavujúcu výšku dotácie mobilného telefónu, ktorý bol odporkyni poskytnutý jeho právnym predchodcom. Túto skutočnosť si zrejme navrhovateľ aj uvedomuje, preto neprekvalifikoval svoj návrh na náhradu škody, len naďalej trvá na zmluvnej pokute minimálne do výšky skutočne spôsobenej škody. Keďže zmluvná podmienka - ustanovenia zmluvy o zmluvnej pokute, bola vyhlásená inými súdmi za neprijateľnú a preto je neplatná, ten, komu bola škoda spôsobená, sa môže domáhať jej náhrady v plnom rozsahu, avšak nie je to navrhovateľ, keďže takáto pohľadávka od postupcu na neho neprešla.

V predmetnej veci navrhovateľ nepreukázal riadnym spôsobom ani uzatvorenie zmluvy s odporkyňou, ani dodatku k zmluve, n a základe ktorých si v predmetnej veci voči odporkyni uplatňoval zaplatenie sumy 684,89 € s príslušenstvom. Navrhovateľ odporkyni aj zaslal výzvu na zaplatenie uvedenej sumy, ktorá zahŕňa aj zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 540,96 €. Odporkyňa v tom čase nemala vedomosť o neprijateľných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, aby sa vyhla nepríjemnostiam, zaplatila navrhovateľovi celú žalovanú sumu, teda zaplatila faktúry za hovorné a tiež faktúru za zmluvnú pokutu na základe výzvy navrhovateľa. Zmluvná pokuta predstavuje sumu 540,96 €, ktorú si navrhovateľ uplatňuje na základe už vyslovených neprijateľných podmienok, táto suma mu bola uhradená ešte dňa 05.02.2013, napriek tomu si navrhovateľ naďalej uplatňuje úrok z omeškania 170,57 € (nešpecifikoval odkedy a z akej sumy) a tiež náhradu trov konania vo výške 41,- €. Keďže odporkyňa uhradila aj zmluvnú pokutu, ktorá ďaleko prevyšuje uplatňovaný úrok z omeškania v sume 170,57, dá sa povedať, že navrhovateľovi zaplatila viac ako mala, preto súd v tejto časti návrh navrhovateľa zamietol.

O trovách konania rozhodol súd v zmysle § 142 ods. 2 O.s.p. tak, že v konaní úspešnej odporkyni nepriznal náhradu trov konania, nakoľko odporkyňa si tieto neuplatnila.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia cestou tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Trnave, dvojmo.

Odvolanie musí obsahovať nasledovné náležitosti :

Z podania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ďalej musí byť v odvolaní uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (zák. č. 233/1995 Z.z.), ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.